

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Carla Mesman, Roy van der Voort	Datum	18 april 2023
Doorkiesnummer	030 - 28 66911	Kenmerk	11020456
E-mail	c.mesman@utrecht.nl r.van.der.voort@utrecht.nl	Onderwerp	Voorlopig ontwerp Lombokplein
Bijlage(n)	4	Beleidsveld	Groot Merwede

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u het Voorlopig ontwerp (VO) Lombokplein voor de herstructurering van het Westplein, de Leidse Rijn en de Graadt van Roggenweg. Het door u in maart 2021 vastgestelde Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (PvE/FO) van het Lombokplein is nu uitgewerkt naar dit VO. Met het vaststellen van het VO maken we de herstructurering, herinrichting van de Graadt van Roggenweg en het Westplein mogelijk. Hiermee zorgen we voor het doortrekken en bevaarbaar maken van de Leidse Rijn, de aanleg van groen, toevoeging van bomen en twee nieuwe bruggen. Het VO past binnen het door u in februari [2023 vastgestelde bestemmingsplan Lombokplein](#).

Aanleiding en doel

In december 2017 stelde de gemeenteraad de [omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein](#) vast. Hierin beschreven we onze wensen en ambities voor deze gebieden op hoofdlijnen. Het project Lombokplein gaat over het herstellen en versterken van de bestaande identiteit van het gebied. Enerzijds door het doortrekken, herstellen en bevaarbaar maken van de Leidse Rijn, met daarlangs de doorgaande route voor langzaam verkeer aan de zuidzijde, en een natuurvriendelijke oever aan de noordzijde. Anderzijds gaat het over herstel van het stedelijk weefsel: een prettig en levendig stuk stad maken dat zowel Lombok met het centrum, als beide zijden van het water verbindt (Singel/Leidse Rijn). Daarbij wordt de huidige verkeersbundel getransformeerd tot een groene stadstraat met goede oversteekbaarheid voor langzaam verkeer, dit wordt dus een robuust maar veilige weg die zorgt dat de binnenstad voldoende bereikbaar blijft voor autoverkeer.

Participatie

In de voorgaande fasen heeft veel participatie plaatsgevonden met verschillende stakeholders. Ook hebben deze plannen ter inzage gelegen en konden belanghebbenden reacties indienen, die beantwoord zijn in reactienota's bij de Omgevingsvisie, het PvE/FO en het bestemmingsplan. Tijdens het opstellen van het VO zijn voor een aantal onderdelen ook belanghebbenden en stakeholders betrokken en geconsulteerd. In de VO plantoelichting is beschreven wat er is gedaan met de resultaten van deze participatie. Zo hebben bewoners van de Graadt van Roggenweg op verschillende momenten hun wensen voor de herinrichting van hun straat aangegeven, met name de vergroening van de trottoirs en de locaties van de afvalcontainers. Daarnaast is in samenwerking met Stichting Vergroeningsingel030 de natuurvriendelijke oever langs de toekomstige Leidse Rijn uitgewerkt.

Datum 18 april 2023
Ons kenmerk 11020456

De provincie Utrecht heeft veel input geleverd met betrekking tot het ontwerp rondom de trambaan (zoals onder andere over type en locatie van de bomen en hagen, inpassing van kabels en leidingen, trammasten). Ook zijn de provincie Utrecht en Qbuzz betrokken bij het optimaliseren van het kruispunt Koningsbergerstraat in het kader van de afwikkeling van de bussen.

Tijdens een (online) informatiebijeenkomst over het bestemmingsplan en het VO zijn belanghebbenden geïnformeerd over de verschillende onderdelen van het VO.

De fietsersbond en de Ontwikkelgroep Lombok Centraal dachten onder andere mee over de uitwerking van [motie 55/2021 Spreiding fietsverkeer Utrecht Centraal westzijde](#) en roeiverenigingen en beheergroep Muntplein leverden input voor mogelijke maatregelen in het kader van de [motie 56/2021 Veiligheid bij de Muntbrug](#).

Toelichting op het plan

Bij de uitwerking van het VO is de ongelijkvloerse kruising tussen de fietsroute Leidseweg/Van Sijpesteijnkade en de stadsstraat het uitgangspunt, zoals eerder is vastgesteld. Ten opzichte van het PvE/FO zijn er een aantal verschillen:

- De verkeerskundige doorstroming is geoptimaliseerd (bijv. verlengd linksaf vak Graadt van Roggenweg - Verlengde Damstraat, aparte busstrook op de Graadt van Roggenweg voor de kruising met de Koningsbergerstraat, incl. optimalisatie kruispunt en toerit van de parkeergarage Westflank Noord). Reistijden van het OV zijn verbeterd in het VO ten opzichte van het FO en komen overeen met de huidige situatie.
- Parkeervakken en bomen in Verlengde Damstraat zijn omgewisseld (in aansluiting op project Damstraat).
- Vergroening is toegevoegd in de tussenberm van de Sowelobbrug.
- Nu geen bomen op de toerit van de Daalsetunnel. Het nu plaatsen van bomen op deze locatie kan beter worden gecombineerd met de beoogde herinrichting van de Daalsetunnel naar 2x1 rijstrook. Het inpassen van volwaardige bomen op de tunnelconstructie is technisch complex en betreft aanzienlijke hoge investeringskosten. Gezien de ambitie om op termijn de Daalsetunnel te versmallen naar 2x1 rijstrook wordt geadviseerd om het op dat moment in een keer goed te doen; als we nu bomen plaatsen, bestaat de kans dat de bomen na een paar jaar weer verplaatst moeten worden. In de volgende fase onderzoeken we wel welke alternatieve vergroeningsmogelijkheden er in plaats van bomen zijn.

Inhoudelijke toelichting over bovenstaande punten is in de VO plantoelichting te vinden (zie bijlage). Het Lombokpark is nog niet meegenomen in dit VO, hiervoor volgt een apart participatietraject op het moment dat de aanleg van het park aan de orde is. Daarnaast zijn er nog wat plandelen niet meegenomen in het VO, maar worden parallel aan het definitief ontwerp uitgewerkt. Dit komt doordat hier nadere afstemming voor nodig is met raakvlakprojecten en/of stakeholders. Inhoudelijke toelichting is hierover te vinden in paragraaf 1.7 van de VO plantoelichting.

De vaststelling van het VO geeft uitvoering aan de doelstellingen en ambities zoals is geformuleerd in het PvE/FO Lombokplein. De ambities van gezonde, groene, duurzame verstedelijking zijn uitgewerkt en de kwaliteit van de openbare ruimte zal aanzienlijk verbeteren.

De inrichting van het Lombokplein in combinatie met dynamisch verkeersmanagement (en in combinatie met andere verkeersmaatregelen in NoordWest) wordt op gemiddelde werkdagen een verkeersintensiteit van maximaal 15.000 mvt/etmaal bereikt. In het VO is de bereikbaarheid van nood/hulpdiensten en openbaar vervoer goed geborgd. Er zijn verkeerskundige wijzigingen doorgevoerd waardoor doorstroming voor bussen in het VO verbeterd is ten opzichte van het FO.

In het VO zijn twee nieuwe bruggen ontworpen, ook krijgt de Leidse Rijn aan de Lombokzijde een natuurvriendelijke oever, wat zorgt voor een natuur inclusief plan. In het VO zijn ook de gemeentelijke eisen omtrent waterberging en afkoppelen verwerkt. De minimale ambitie voor het bergen van hemelwater wordt ruim gehaald en in de volgende fasen wordt onderzocht of dit nog kan worden gemaximaliseerd. De kansen hiervoor liggen vooral in de noordzijde van het plangebied (Lombokpark). Een voordeel hiervan is dat kans op verdroging van het Lombokpark kan worden verlaagd door hier extra hemelwater te bergen. Van 147 bestaande bomen in het plangebied gaan we naar ongeveer 390 bomen in de toekomstige situatie. Er moeten 50 bomen geveld worden door de herinrichting van het gebied. Dus in totaal worden 293 nieuwe bomen bij geplant.

Burgemeester en wethouders

Datum 18 april 2023
Ons kenmerk 11020456

Het inpassen van de bomen is nog wel afhankelijk van uit te voeren proefsleuven naar kabels en leidingen en afstemming met nutsbedrijven. Dit zal plaatsvinden in 2023. Een complexe inpassing hierbij is de noodzakelijke verlegging van de warmtetransport leiding van Eneco (vanaf het Jaarbeursplein richting de Damstraat). Dit is nodig om de uitbreiding van het NH Hotel, het graven van de Leidse Rijn en de Dambrug mogelijk te maken. Het verleggen is complex door de beperkte ruimte tussen de vastgoedontwikkelingen, de huidige bebouwing aan de Leidsekade en de diepte van de Leidse Rijn. Technisch onderzoek in Q2 2023 zal moeten uitwijzen of de leiding inpasbaar is, en zo ja welke impactvolle maatregelen hiervoor nodig zijn.

Bij vaststelling van het PvE/FO zijn vier moties aangenomen. Deze zijn beantwoord in de [raadsbrief van 14 maart 2022](#).

- [Motie 54/2021](#) (30 km/u en minder asfalt in de Daalsetunnel (en Sowetobrug/Koningsbergerstraat) is uitgewerkt met het startdocument Kop ASW/Oude Daalstraat in een separate [raadbrief van 5 juli 2022](#).
- [Motie 55/2021](#) (Spreiding fietsverkeer Utrecht Centraal westzijde) is uitgewerkt in het VO, voor zover dit binnen de plangrenzen mogelijk is.
- [Motie 56/2021](#) (Veiligheid bij de Muntbrug) wordt meegenomen in de Visie Stadswater. Als onderdeel van de Visie Stadswater wordt stadsbreed gekeken naar kansrijke maatregelen voor een duurzaam en veilig gebruik van het stadswater, die ook relevant voor de situatie rondom de Muntbrug kunnen zijn. Besluitvorming door de raad over de Visie Stadswater vindt plaats in het voorjaar van 2023. De maatregelen nabij de Muntbrug worden hierin opgenomen.
- [Motie 58/2021](#) (Extra oversteek Graadt van Roggenweg) is niet uitgewerkt in het VO zoals eerder aangegeven in de [raadbrief van 14 maart 2022](#).

Moties bij vaststelling bestemmingsplan Lombokplein

- [Motie 25/2023](#) (Denk op tijd na over de invulling gebied Park Plaza Hotel) komt pas aan de orde richting 2030. In deze motie is per abuis, op basis van technische informatie, de onjuiste veronderstelling opgenomen dat de erfpacht afloopt in 2036. Echter de erfpacht is eeuwigdurend, wel loopt het erfpachttijdvak in 2036 af. Het erfpachttijdvak zegt iets over de afspraken m.b.t. de canon. Na 2036 vangt een nieuw erfpachttijdvak aan, waarvoor opnieuw een canon moet worden voldaan aan de gemeente. De inhoudelijke uitwerking van de motie zal niet anders worden. De motie gaat er (ons inziens) niet vanuit dat Park Plaza Hotel na die datum vertrekt van de locatie, maar vraagt om te kijken naar een andere invulling van het nu nog onbebouwde gebied. Hierbij moet worden onderzocht het gebied meer aan te sluiten bij de omgeving en de toekomstige potenties van het terrein aan de Leidse Rijn en daar een meer openbaar karakter aan te geven; het laat open of het huidige gebouw gehandhaafd en/of herontwikkeld wordt.
- [Motie 26/2023](#) (geen weg door het Lombokpark) is aan de orde als we geen vergunning krijgen voor de gelijkvloerse kruising met de HOV-baan. We werken dan scenario's voor de ongelijkvloerse oplossing verder uit, waarbij we op zoek gaan naar een oplossing die minder impact heeft op het park en betrekken de raad hierbij.
- [Motie 27/2023](#) (30 km/u Graadt van Roggenweg) zal worden uitgewerkt en eind 2024 worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
- In het kader van [Motie 29/2023](#) (Blijf zoeken naar verbinding Lombokplein en Beursgebied) worden gesprekken gevoerd vanuit het project Beurskwartier met de eigenaar van de kantoren Hojel I.

Tevens is in de raadsvergadering over het bestemmingsplan Lombokplein op 2 februari jl. de toezegging gedaan om Veilig Verkeer Nederland (VVN) om advies te vragen over de veiligheidseffecten van het omdraaien van de rijrichting op de Leidseweg. VVN heeft bevestigd dat het omkeren van de rijrichting geen negatieve effecten heeft op de verkeersveiligheid op de Leidseweg (zie bijlage).

HOV-oversteek

Voor de oversteek met de HOV-baan is met de provincie Utrecht afgesproken om gezamenlijk te onderzoeken welke scenario's mogelijk zijn om tot een ontwerp te komen met voldoende draagvlak bij alle partijen. Daarom is de oversteek nog niet uitgewerkt op VO niveau. Inmiddels heeft de Safety Board van de provincie Utrecht negatief geadviseerd over de gelijkvloerse kruising met de HOV-baan.

Burgemeester en wethouders

Datum 18 april 2023
Ons kenmerk 11020456

In een [gezamenlijke raads- en statenbrief](#) wordt u geïnformeerd over de resultaten van het gezamenlijke proces, het Safety Board advies, de consequenties voor het project Lombokplein en de vervolgstappen.

Vervolg

Na vaststelling van het VO wordt het ontwerp uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp en uitvoeringsontwerp, samen met de nog te selecteren aannemer. Verlegging van kabels en leidingen wordt besproken met de nutsbedrijven en de uitvoeringsfasering zal worden opgesteld. De voorgenomen start voor uitvoering van het project staat gepland voor 2024 (verleggen nuts) en 2025 (start herinrichting openbare ruimte). De start van de realisatie van de bouwblokken is gepland vanaf circa 2027.

Wij gaan er vanuit u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester

Bijlagen:

- Voorlopig ontwerp - plankaart
- Voorlopig ontwerp - plantoelichting
- Voorlopig ontwerp - profielenboek
- Advies Veilig Verkeer Nederland inzake rijrichting Leidseweg